

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060202

DOM
2014-04-16
Stockholm

Mål nr
M 7168-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljööverdomstolen, dom 2013-06-28 i mål nr M 221-13, se bilaga

KLAGANDE

1. M L

2. R L

3. R L

MOTPARTER

1. Tillsynsnämnden i Aneby kommun
Box 53, 578 22 Aneby

2. Lönhult Vind AB

SAKEN

Anmälan för vindkraftsetablering på fastigheterna X och Y i Aneby kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Tillsynsnämndens i Aneby kommun beslut den 28 december 2011, § 185, om försiktighetsmått med anledning av anmälan om vindkraftsetablering på fastigheterna X och Y i Aneby kommun och återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning. _____

Dok.Id 1131685

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

M L, R L och R L (M L m.fl.) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva Tillsynsnämndens i Aneby kommun beslut och förbjuda den anmälda verksamheten samt besluta att verksamheten ska tillståndsprövas.

Lönhult Vind AB har yrkat att överklagandet ska avslås.

Tillsynsnämnden i Aneby kommun (nämnden) har vidhållit sitt beslut.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

M L m.fl. har anfört i huvudsak samma omständigheter som i underinstanserna. De har därutöver anfört bl.a. följande. Underlaget är inte tillfyllest vad gäller lokaliseringsbedömningen och prövningen av miljöpåverkan. En fågelinventering enligt vedertagen metodik har inte utförts. Uppgiften om att det finns en spelplats för tjäder 200 meter från ett av vindkraftverken har inte ingått i underlaget, utan har tillförts av dem. Flera observationer av rovfåglar har gjorts. Någon rovfågelinventering finns inte i underlaget. Liknande förhållande gäller för fladdermöss. Trots att länsstyrelsen på ett tidigt stadium framhållit att frågan måste utredas och trots att rödlistade fladdermöss finns i närområdet har sökanden inte tillfört ärendet underlag för en bedömning av etableringens inverkan på fladdermöss. Underlaget säkerställer inte att artskyddsförordningens (2007:845) bestämmelser om fridlysning kan följas och därmed har inte heller visats att platsen uppfyller kravet på lämplig lokalisering. De har uppdragit åt Calluna AB att genomföra en orienterande undersökning av fladdermusfaunan i området. Undersökningen är endast av stickprovskaraktär och inte av den omfattning som krävs för att skaffa sig kunskap om förekomsten av fladdermöss inför ett beslut om vindkraftsetablering. Undersökningen genomfördes under den andra veckan i augusti 2013 för fyra olika lokaler i omedelbar eller nära anslutning till de projekterade vindkraftsverken. Av rapporten framgår att redan denna begränsade undersökning identifierat sju, möjligen åtta arter, vilket på

nationell nivå anses vara en rik fladdermusmiljö. Av de identifierade arterna är två rödlistade nämligen fransfladdermus och sydfladdermus. Resultatet av denna orienterande undersökning visar att sökanden inte uppfyllt kunskapskravet och att fullödiga undersökningar erfordras för att kunna ta ställning till etableringens påverkan på fladdermusfaunan och i förlängningen möjligheten att uppfylla artskyddsförordningens bestämmelser.

Lönhult Vind AB har anfört i huvudsak samma omständigheter som i underinstanserna. Bolaget har därutöver anfört bl.a. följande. Vindparken Lönhult ligger placerad i ett barrskogsområde med storleken två gånger fyra kilometer som huvudsakligen består av produktionsskog i olika avverkningsstadier. En naturvärdesinventering har genomförts av området år 2005 och uppdaterats år 2011 med anledning av den planerade vindparken. Lokaliseringen och karaktären av de identifierade naturvärdena bekräftar att platsen för vindparken, inklusive vägar, vindkraftverk och etableringsplatser, valts på ett sådant sätt att dessa inte i någon nämnvärd omfattning kommer att påverkas av etableringen. En förstudie har också genomförts avseende områdets biotopinnehåll som fladdermusmiljö, som visar att området innehåller mycket få biotoper som är attraktiva för fladdermöss. Bedömningen av området som mindre attraktivt ur ett fladdermusperspektiv bekräftas av Naturvårdsverkets rapport 6467. Klagandenas begränsade inventering bekräftar ytterligare detta faktum. På observationsplatserna inom två kilometer från vindparken registrerades en låg fladdermusaktivitet. Enbart fladdermöss av de vanligaste förekommande arterna i Sverige observerades. Av Naturvårdsverkets rapport framgår det dessutom att risken för fladdermöss i relation till vindkraftverk har minimerats genom ny kunskap om fladdermössens beteende kombinerat med möjligheten till detaljstyrning hos dagens vindkraftverk. Kunskapskravet har uppfyllts avseende risken för fladdermöss i relation till den planerade vindparken. De relativt stora avstånden till observationer och indikationer av rödlistade arter samt indikationen av en låg aktivitet med avsaknad av rödlistade arter inom två kilometer från den planerade vindparken bekräftar att en lämplig plats valts för vindparkens placering. Det finns inte någon grund för påståendet att lokaliseringen av den planerade vindparken är olämplig avseende risken för en negativ påverkan på fladdermusfaunan. Kunskapskravet angående fågelfaunan i området är uppfyllt. Detta är baserat på de inventeringar som

Aneby ornitologiska klubb har genomfört samt genom klubbens långsiktiga historiska kunskap om och dokumentation av fågelfaunans utveckling i området. Klagandenas egen inventering av tjäder är att bedöma som en partsinlaga, vilken inte är bekräftad av tredje part och därför inte kan beaktas som ett underlag i domstolens prövning. Om tjäderinventeringen ändå skulle bedömas som ett trovärdigt underlag i domstolens prövning, ska riktlinjerna som anges i Naturvårdsverkets rapport tillämpas beträffande säkerhetsavstånd. Sammanfattningsvis är försiktighetsprincipen tillgodosedd avseende fågelfaunan i området.

Nämnden har anfört i huvudsak följande. Den föreslagna placeringen av verken är den bästa ur ett helhetsperspektiv med hänsyn tagen till boende inom området, landskapsbilden, djur och natur. En kommunomfattande fågelinventering är framtagen av Aneby ornitologiska förening, med en mycket god lokalkännedom, på uppdrag av nämnden. Inventeringen visade heller inte på några större konflikter med känsliga häckningsplatser i området. I sak har inte någonting förändrats i ärendet. Nämnden har haft fog för sitt beslut om föreläggande om försiktighetsmått enligt miljöbalken för uppförande av vindkraftverken.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen delar mark- och miljödomstolens bedömning att tillståndsplikt enligt miljöbalken inte föreligger. Vidare finner Mark- och miljööverdomstolen att vad M L m.fl. anfört om buller, skuggbildning samt om påverkan på landskapsbilden och det rörliga friluftslivet inte utgör skäl att ändra mark- och miljödomstolens dom.

Den fråga som Mark- och miljööverdomstolen därefter har att ta ställning till är huruvida den utredning beträffande fåglar och fladdermöss som ligger till grund för anmälan av vindkraftsetableringen är tillräcklig för bedömningen av om verksamheten kan tillåtas enligt de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken, däribland om lokaliseringen kan godtas enligt 2 kap. 6 §.

Vad gäller eventuell förekomst av fladdermöss i området har Lönhult Vind AB anfört bl.a. att utredningen visar att området innehåller mycket få biotoper som är attraktiva för fladdermöss. M L m.fl. har till stöd för överklagandet hänvisat till en undersökning av förekomst av fladdermöss i närområdet som de låtit utföra. Resultatet av den undersökningen, som inte har ifrågasatts av Lönhult Vind AB, visar förekomst av sju eller åtta fladdermusarter vid sammanlagt fyra platser under en natt på respektive plats. Mark- och miljööverdomstolen finner att resultatet från denna undersökning visar att en mer utförlig inventering av eventuell förekomst av fladdermöss på den aktuella platsen behöver göras för bedömningen av om den valda platsen uppfyller kravet på en lämplig lokalisering enligt 2 kap. 6 § miljöbalken.

Den fågelinventering som tagits fram av Aneby ornitologiska klubb på uppdrag av nämnden omfattar hela Aneby kommun och bygger på inventeringar från 1970-talet och framåt med en kompletterad inventering under år 2011. Enligt inventeringen är dess syfte att få en uppfattning om det finns störningskänsliga fågelarter i kommunen, t.ex. rovfåglar, ugglor samt spelplatser för tjäder och orre. De fågelarter som behandlas i rapporten är sångsvan, orre, tjäder, smålom, storlom, fiskgjuse och trana samt rödlistade arter, som inte namngetts. Lönhult Vind AB har i ett tillägg till miljökonsekvensbeskrivningen angett bl.a. att inventerade fågelarter i vindkraftprojektets närområde är orre, storlom och smålom. Lönhult Vind AB har även vid ärendets beredning hos länsstyrelsen gett in ett kompletterande yttrande beträffande förekomst av lom och skogshöns i området. Tillägget till miljökonsekvensbeskrivningen och det kompletterande yttrandet hänvisar till uppgifter i den kommunövergripande rapport som sammanställts av Aneby ornitologiska klubb. Utredningen beträffande fåglar är allmänt hållen och grundas inte på någon särskild inventering av förekomsten av fåglar på just den aktuella platsen.

I förevarande fall är kunskapsunderlaget vad gäller förekomsten av fåglar och fladdermöss och deras rörelsemönster inom området bristfälligt. Mark- och miljööverdomstolen finner därför att den utredning som ligger till grund för anmälan om vindkraftsetableringen inte är tillräcklig för den prövning som ska göras i fråga om den valda platsen uppfyller kravet på en lämplig lokalisering enligt 2 kap. 6 §

miljöbalken. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras och målet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark, Roger Wikström och Henrik Runeson, referent, samt tekniska rådet Mikael Schultz.

Föredragande har varit Ulrika Agerskans.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-06-28
meddelad i
Växjö

Mål nr M 221-13

KLAGANDE

1. M L

2. R L

3. R L

4. J L

MOTPART

1. Aneby kommun, Tillsynsnämnden
Box 53
578 22 Aneby

2. Lönhult vind AB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Jönköpings läns beslut 2012-12-17 i ärende nr 505-922-2012 och 505-918-2012, se bilaga 1

SAKEN

Anmälan för vindkraftsetablering på fastigheterna X och Y i Aneby kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 236462

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: MMD.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:30

BAKGRUND

Lönhult AB inkom till Tillsynsnämnden i Aneby kommun med en anmälan om uppförande av sammanlagt fyra vindkraftverk på fastigheterna X och Y i Aneby kommun. Ett annat bolag, Brokafall Vind AB inkom likaså med en anmälan till tillsynsnämnden. Denna gällde ett uppförande av två vindkraftverk på fastigheten Z. Tillsynsnämnden beslutade den 28 december 2011 om att de olika bolagen hade att följa ett antal försiktighetsmått beträffande vindkraftverken. De närboende R L, R L, M L och J L överklagade besluten till Länsstyrelsen i Jönköpings län, även yrkades att besluten skulle inhiberas. Med anledning av begäran om inhibition, beslutade länsstyrelsen den 13 februari 2012 om att försiktighetsmått inte skulle gälla tills vidare. Därefter beslutade länsstyrelsen att avvisa yrkandena beträffande vindkraftverken på fastigheten Z med anledning av att klaganden inte bodde på ett sådant avstånd till vindkraftverken att det gav upphov till klagorätt. Detta beslut överklagades sedan i samtliga instanser men länsstyrelsens beslut fastställdes sedermera. Den 17 december 2012 beslutade länsstyrelsen att avslå överklagandena beträffande vindkraftverken på fastigheten X och Y. Motiveringen härför var bl.a. att den aktuella verksamheten inte medförde någon tillståndsplikt, inte skulle placeras i ett område där en lägre buller-nivå krävdes samt att kunskapsunderlaget beträffande naturförhållandena och art-förekomsterna var tillräckligt. R L, R L, M L samt J L har överklagat det beslutet till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

R L, R L och M L samt J L har yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av det överklagade beslutet upphäver tillsynsnämndens beslut och förbjuder den anmälda vindkraftsetableringen.

R L R L och M L har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Tillsynsnämnden har inte varit behörig att fatta beslutet om försiktighetsmått eftersom vindkraftverken på fastigheterna X och Y tillsammans med vindkraftverken på Z är att ses som tillståndspliktig

verksamhet. Tillsynsnämnden har inte fattat sitt beslut utan erforderligt underlag vad gäller hotade fågelarter. Området är olämpligt för vindkraftsetablering eftersom det där förekommer fågelarter som är hotade. Den kompletterande inventeringen vad gäller fågelarter i området och som utfördes av Aneby ornitologiska klubb, har inte genomförts enligt vedertagen metodik. Någon inventeringsinsats mot rödlistade sent ankommande fågelarter utfördes aldrig under år 2011 och inte heller under något annat år. I Jönköpings län listas för närvarande 64 fågelarter som rödlistade och som mer eller mindre hotade. I angränsning till de planerade vindkraftverken har mer än 17 av dessa fågelarter noterats under de tre sista åren. Den 30 april 2012 noterades exempelvis fyra kungsörnar vilka kretsflög över Spinkhemmet och den västra delen av Västra lägern. I Naturvårdsverkets syntesrapport ”Vindkraftverkens påverkan på fåglar och fladdermöss” från november 2011, föreslås en buffertzona på mellan 2 och 3 km för en naturlig koncentration av Kungsörn.

Det har inte heller tidigare genomförts någon fladdermusinventering av sökande. Ca 4-9 km från etableringsområdet har dock länsstyrelsen tidigare låtit utföra inventeringar som då visade att en del högtflygande arter förkom där. Enligt separat uppgift från länsstyrelsen har bl.a. arten Barbastell påträffats där. Sökanden har således inte visat att lokaliseringsregeln i 2 kap. 6 § MB uppfyllts.

Området är enligt kommunens översiktsplan att ses som ett opåverkat område. En etablering av vindkraftverk skulle strida mot 3 kap. 2 § MB då den skulle påverka landskapsbilden och innebära en betydande miljöpåverkan i form av buller och skuggbildning. Eftersom området är att ses som ett s.k. tyst område bör inte ljudnivån överskrida 35 dB(A). Effekten på besättningen av amkor skulle kunna bli negativ, exempelvis skulle kalvningen påverkas negativt. Området har inte utpekats som riksintresse för vindkraft. En del av de berörda fastighetsägarna har inte beretts möjlighet att yttra sig i ärendet och villkorsskrivningen i allmänhet är bristfällig. Länsstyrelsen har på flertalet punkter behandlat ärendet felaktigt.

J L till stöd för sin talan anför i huvudsak följande.

Etableringsområdet är ett s.k. ”stort opåverkat område”. Ett projekt likt det aktuella kommer definitivt att ändra områdets karaktär. Vindkraftverken stör landskapsbilden genom att de kommer att synas på lång väg. Vidare har anförts att kommunens

beslutsunderlag är anmärkningsvärt bristfälligt, bl.a. med avseende på verkens positioner. Koordinaterna är inte korrekt återgivna. En inventering av hotade fågelarter och fladdermöss saknas. Ärendet borde tillståndsprövas då de sammanhänger med andra vindkraftsetableringar. Bullersimuleringen (bullerberäkningen) är bristfällig. Området inte är utpekad som riksintresse för vindkraft.

Lönhult Vind AB har bestritt bifall till överklagandena och anført i huvudsak följande.

Överklagandena ska avslås med hänsyn till att Aneby kommun och Länsstyrelsen i Jönköpings län bedömt att områdets användning för produktion av grön el genom vindkraft är ett överordnat intresse framför ett ”opåverkat område”. Vindkraftsetableringarna ”Brokafall” och ”Lönhult” är två från varandra fristående vindkraftsprojekt och ska inte betraktas som en och samma etablering. Detta har mark- och miljödomstolen (mål M 1005-12) sedan tidigare fastslagit.

Aneby Ornitologiska Klubb har sedan tidigare fått uppdrag från kommunen att utreda fågelfaunan i området och genom rapporten ”Fåglar och vindkraft i Aneby kommun” sammanställd av klubbens ordförande M T har man gjort en omfattande och systematisk fågelinventering. Det framgår av rapporten att de planerade vindkraftverken inte kommer att utgöra någon risk på fågelfaunan. Dessutom framhålls att ett av försiktighetsmått i kommunens beslut innebär att verksamhetsutövaren, vid ett fall där exempelvis spelplatser för hotade arter enligt rödlista påträffas, omedelbart ska avbryta verksamheten.

Möjligheten att anpassa vindkraftverk till vindförhållanden, som är av betydelse för fladdermusaktiviteter, är god och området som sådant är inte karaktäristiskt för fladdermöss m .m. Påverkan på landskapsbilden är sådan som får tålas och att ljudnivån inte kommer att uppgå till sådana nivåer att amkor riskerar att lida skada.

Tillsynsnämnden i Aneby kommun har yttrat sig enligt i huvudsak det följande. Nämnden vidhåller sitt beslut och anser att etableringen är lokaliserad till en lämplig plats, den bästa ur ett helhetsperspektiv med hänsyn tagen till området, landskapsbilden, djur och natur. Det medges att några felaktigheter smugit sig in i nämndens beslut, bl.a. har ett verk omnämnts med fel koordinater. Detta är olyck-

ligt, men samtidigt gäller besluten mot bakgrund av inkomna ansökningar. Den fågelinventering som föregått beslutet har inte påvisat några större konflikter med känsliga häckningsplatser. Därtill har en kompletterande inventering redovisats av sökanden. Sammantaget anser nämnden att kunskapsunderlaget vad gäller naturförhållanden och artförekomster är tillräckligt.

Därefter har R L, R L och M L samt J L yttrat sig över nämndens och Lönhult Vind AB:s yttranden i huvudsak enligt det följande.

De vidhåller standpunkten att de båda vindkraftsansökningarna felaktigt handlagts som två enskilda anmälningsärenden. Detta med anledning av att det är samma projektör och påverkansområde. I 21 kap. 3 § miljöbalken (1998:808,MB) fastslås att projekt med olika sökanden som påverkar varandra ska hanteras var för sig, men däremot ha en miljökonsekvensbeskrivning som beskriver den samlade påverkan på samma område. Sökanden har försökt kringgå detta. Bedömningen är att det saknas en sådan miljökonsekvensbeskrivning som tillkommer den förevarande etableringen.

Det är av största vikt att flera olika typer av fågelinventeringar utförs enligt anvisad metodik. Detta ska göras för det projekterade området samt för närområdet i en radie av ca 3-5 km. Under år 2013 har det kommit nya kunskaper beträffande rovfågelförekomst, förekomst av skogshöns (bl.a. tjäder), förekomsten av fiskljuse, storlom, smålom, sångsvan, trana m.m. Årets inventering är under sammanställning och kommer att redovisas till länsstyrelsen inom ca 10 dagar från yttrandets datum. Det har aldrig utförts någon fladdermusinventering i projekteringsområdet, detta är anmärkningsvärt. Rödlistade fladdermöss bör kartläggas och utredas i det aktuella området. Därefter anförs att Aneby kommun nu antagit en vindkraftsplan och att ansökan avseende vindkraftsetableringarna prövats enligt den gamla översiktsplanen. Därutöver anförs att bullerutredning borde genomföras, att Aneby kommun har bortsett från att ny kunskap avseende fåglar tillkommit deras ställningstaganden verkar bygga på 10 år gamla sporadiska undersökningar.. Det har i ett senare skede inkommit kompletteringar från de klagandena.

Lönhult Vind AB har bemött klagandenas yttranden och därvid anfört bland annat följande.

Bolaget har varit i kontakt med Aneby ornitologiska klubb och ingen ny information avseende fågelsituationen har kommit till klubbens kännedom. Bolaget har via en representant från styrelsen i Jönköpings Fågelklubb tagit del av uppgift från länsstyrelsen och delgivits resultaten från tjäder-inventeringen i det aktuella området. Av inventeringen framgår den aktiva spelplatsen, den tidigare spelplatsen samt de planerade vindkraftsverkens placering. Enligt spelplatsens lokalisering är avståndet till verk 4 ca 660 meter, till verk 5 ca 215 meter och till verk 6 500 meter. Markarbeten i samband med etableringen av vindkraftverken kommer inte att påverka den aktuella spelplatsen då väganslutningar till verken görs väster om verken. Enligt inventeringen observerades fyra tjädertuppar på spelplatsen och enligt länsstyrelsens information är inventeringen genomförd av A A. Enligt Naturvårdsverkets rapport 6467 ska en buffertzona på en kilometers avstånd hållas till en tjäder spelplats med sex tuppar eller fler. Då A A biträder klagandena i målet kan man ifrågasätta trovärdigheten av rapporten och den borde verifieras av någon opartisk person.

DOMSKÄL

Frågan om samprövning av de två projekten avhandlades delvis i det parallella målet om anmälan av vindkraft på fastigheten Z (mark- och miljödomstolens mål M 1005-12), då det konstaterades att de två parkerna har delvis gemensamt påverkansområde när det gäller buller. Det är dock två separata bolag som har gjort anmälningarna. Det förhållandet att samma projektör har använts, vilket klagandena nu har påpekat, har ingen betydelse i detta sammanhang. I sak är också de två parkerna placerade så långt från varandra, 2,3 km, att de inte kan sägas ha något påtagligt direkt samband. Under ärendets handläggning har gemensam bullerpåverkan av de två parkerna beskrivits. Domstolen delar underinstansernas bedömning av att tillståndsplikt enligt miljöbalken inte föreligger. Oavsett om prövningsformen är anmälan eller tillstånd ska en lokaliseringsbedömning och prövning av miljöpåverkan ske på ett likartat sätt. Domstolen bedömer att det finns tillräckligt underlag för det, även om underlaget inte har utformats som en miljökonsekvensbeskrivning.

I frågan om påverkan på fåglar gör mark- och miljödomstolen följande bedömning.

Av ett flertal domstolsavgöranden har framgått att artskyddsbestämmelserna väger tungt vid prövning av vindkraftverk. I synnerhet gäller det rovfåglar, där risken för kollision med rotorblad är en avgörande faktor och där i flera fall försiktighetsprincipen har medfört avslag på ansökan, i brist på utredning som i det enskilda fallet visar att de av Naturvårdsverket generellt angivna skyddsavstånden/buffertzonerna inte behöver iakttas (VINDVAL RAPPORT 6467 - Vindkraftens påverkan på fåglar och fladdermöss - Syntesrapport, Naturvårdsverket november 2011.)

I detta fall rör det sig om eventuell påverkan på tjäder. Domstolen bedömer att kollisionsrisken med rotorblad inte bör vara överhängande med tanke på denna fågelarts flygbeteende och den höjd på vilken rotorena finns. Det är då mer fråga om annan störning, främst av spelplatser, vilket torde utgöra grunden för föreslaget generellt skyddsavstånd på en kilometer för tjäderspelplatser med mer än fem tuppar. Det framgår dock inte på vilka grunder som de generaliserade skyddsavstånden för tjäderspelplatser har föreslagits.

I målet har utredning gjorts av störningsrisken för fåglar, vilken också har godkänts av länsstyrelsen. Nu har tillkommit uppgift om att ytterligare spelplats har konstaterats, på 200 m avstånd från ett av de anmälda verken. Redan tidigare var en spelplats på ungefär detta avstånd redovisad i handlingarna.

Domstolen bedömer att påverkan huvudsakligen är temporär, under byggtiden, men väganslutningarna uppges inte beröra den sida om verken där spelplatserna har påträffats. Skogsbilvägarna i sig bedöms inte påverka tjädern. Under verkens livslängd kan spelplatser ändras på grund av skogens utveckling. Det viktiga är den övergripande sammansättningen av biotoper. Den kommer sannolikt inte att påverkas av vindkraftverken mer än av pågående skogsskötsel. Spelplatserna framstår inte heller som så omfattande att de av Naturvårdsverket förslagna skyddsavstånden direkt faller ut.

Eftersom det här inte bör vara fråga om risken för att avsiktligt döda fåglar, genom att uppföra vindkraftverk med vetskap om en viss kollisionsrisk, utan om ospecifik påverkan på en fortplantningsplats, ska frågan bedömas utifrån artens möjligheter

till fortlevnad i regionen. Mark- och miljödomstolen anser att denna möjlighet inte påverkas nämnvärt av etablering av ifrågavarande vindkraftverk och innebär således inte något hinder mot den anmälda verksamheten.

Även i övrigt delar domstolen länsstyrelsens bedömningar. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 19 juli 2013.

Jonny Boo

Bruno Bjärnborg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Jonny Boo, ordförande, och tekniska rådet Bruno Bjärnborg. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Scholz.